

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

« ____ » _____ 20 ____ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

«Основні засоби як об'єкт обліку та контролю: теоретичні засади та діюча практика (на прикладі ТОВ «КОНСТАНТА Д»))»

Виконавець

Студентка ЦЗФН

Ратушняк Т.М.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

К.е.н., старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська О.С.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	6
1.1. Сутність та класифікація основних засобів.....	6
1.2. Нормативно-правове забезпечення обліку та звітності основних засобів і методи їх оцінки.....	14
1.3. Проблемні питання організації обліку основних засобів.....	22
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «КОНСТАНТА Д».....	29
2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «КОНСТАНТА Д»...	29
2.2. Організація обліку основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д».	38
2.3. Напрями удосконалення діючої системи обліку основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д».....	49
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ СТАНУ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ Й АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ТОВ «КОНСТАНТА Д».....	55
3.1. Задачі та джерела контролю основних засобів.....	55
3.2. Оцінка системи контролю основних засобів на підприємстві та рекомендації щодо її поліпшення.....	62
3.3. Аналіз використання основних засобів ТОВ «КОНСТАНТА Д»..	71
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	92

ВСТУП

Актуальність теми. Для забезпечення виробничого процесу підприємству необхідно мати виробничі будівлі, споруди, складські та інші приміщення, виробниче обладнання, тобто основні засоби. Цей вид активу є визначальною складовою виробничої діяльності суб'єкта господарювання. В умовах ринкової економіки приділяється велика увага таким питанням як технічний рівень, якість, надійність продукції, які безпосередньо залежать від стану основних засобів підприємства та їх ефективного використання. Ефективне використання основних засобів підвищує продуктивність праці, їх віддачу та прибуток, а також збільшує випуск продукції, знижує її собівартість.

Облік основних засобів є невід'ємною частиною в системі бухгалтерського обліку організації і те наскільки правильно та точно відображаються операцій щодо руху основних засобів, визначає достовірність і повноту даних бухгалтерської звітності за цим елементом.

Проблема обліку основних засобів своєї актуальності набула у зв'язку з потребою отримати власниками, інвесторами й кредиторами, як закордонними так і вітчизняними, оперативної та достовірної інформації щодо стану, переміщення, оновлення і ефективності використання основних засобів. Від того, як ефективно використовуються наявні на підприємстві засоби праці, від їхньої досконалості, залежать і сукупні результати діяльності підприємства.

Великий внесок в розробку теоретичних основ та методологічних підходів до проблеми обліку основних засобів зробили такі провідні вчені-економісти – В. Бабіч, О. Баранік, О. В. Бондар, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, Л. І. Грінман, Л. В. Городянська, А. П. Гринько, В. М. Домбровський, О. І. Кобилянська, Д. Ковальов, І. В. Малишев, Н. М. Ткаченко, Г. Г. Кірейцев, Є. Пиріжок, О. Черненко, Л. Яловега та інші вчені. Проте висвітлені ними результати досліджень щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення

організації обліку основних засобів є недостатніми та потребують подальшого дослідження.

Актуальність окреслених питань зумовили вибір теми, завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці рекомендацій та пропозицій щодо організації обліку, аналізу та контролю основних засобів та виявлення напрямів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Для досягнення вказаної мети поставлено такі завдання:

- дослідити економічну сутність основних засобів, їх склад та моделі класифікації;
- визначити нормативно-законодавче забезпечення обліку та звітності основних засобів і методи їх оцінки;
- розкрити проблемні питання організації обліку основних засобів у наукових дослідженнях вчених;
- надати загальну економічну характеристику господарської діяльності ТОВ «КОНСТАНТА Д»;
- проаналізувати діючу організацію бухгалтерського обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві;
- визначити та обґрунтувати напрями удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д»;
- розкрити особливості проведення внутрішнього контролю використання основних засобів підприємства та визначити напрями його поліпшення;
- проаналізувати стану та ефективності використання основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д».

Об'єктом дослідження є процеси, що забезпечують ефективність обліково-аналітичного забезпечення та контролю основних засобів.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку, контролю, аналізу основних засобів і напрями їх поліпшення в сучасних умовах господарювання.

Методи дослідження. Основою проведення дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку і взаємозв'язку. При вирішенні поставлених завдань застосовувались наступні методи дослідження: порівняння – для встановлення відмінностей і спільних рис у досліджуваних процесах та явищах; логічного аналізу (при визначенні проблем і напрямків удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю основних засобів); експертних оцінок і контрольних запитань (при обстеженні господарської діяльності підприємств); наукової абстракції, індукції, дедукції (при дослідженні сутності основних засобів як економічної категорії та об'єкта обліку); синтезу, групування, порівняння та графічний метод (при дослідженні обліку руху основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д»); методи наукового пізнання економічних явищ (при уточненні оцінки основних засобів); зведення – з метою формулювання рекомендацій, реалізація яких дозволить поліпшити ефективність господарювання та обліку на ТОВ «КОНСТАНТА Д» тощо.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою є нормативно-правові акти України; монографічні дослідження, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали українських та міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, матеріали періодичних видань з проблем бухгалтерського обліку, контролю та аналізу основних засобів; облікова та звітна інформації ТОВ «КОНСТАНТА Д».

ВИСНОВКИ

Метою дослідження в роботі було теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій та пропозицій щодо організації обліку, аналізу та контролю основних засобів та виявлення напрямів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання на прикладі торгівельного підприємства ТОВ «КОНСТАНТА Д».

За результатами дослідження нами надано авторське визначення поняття «основні засоби», а саме: основні засоби – це активи організації, які є за економічною природою компонентами основного капіталу, що використовуються для потреб виробництва або управління, для здачі у тимчасове користування, але не для перепродажу, мають термін корисного використання понад 12 місяців і здатні приносити економічні вигоди в сьогоденні або майбутньому.

Проаналізувавши основні нормативно–правові акти з питань обліку основних засобів, зроблено висновок, що усі науковці розглядають дані об’єкти як матеріальні активи, які використовуються досить тривалий період для здійснення діяльності суб’єктом господарювання. Вартісний критерій, по якому об’єкти можуть бути віднесені до складу основних засобів виділений лише Податковим кодексом України. Із запровадженням Податкового кодексу України в новій редакції, П(С)БО 7 «Основні засоби», Методичних рекомендацій з обліку основних засобів частково зменшились розбіжності в частині методики обчислення первісної та ліквідаційної вартості основних засобів, порядку здійснення їх переоцінки.

Підсумовуючи результати дослідження теоретичних проблем обліку основних засобів зазначено, що на наш погляд, актуальними на сьогодення є наступні дискусійні питання:

- переоцінки основних засобів оскільки вона передбачає визначення вартості майна на момент прийняття управлінських рішень і дає змогу провести

зіставлення вартості об'єктів основних засобів, що відображені в бухгалтерському обліку підприємства;

- ведення первинного обліку основних засобів, точніше типових форм первинної документації з обліку наявності та руху основних засобів в умовах зміни принципів економічних основ господарських відносин в Україні;
- особливості обліку конструктивно складних об'єктів основних засобів згідно вимог П(С)БО 7 «Основні засоби» та Податкового кодексу України.

Досліджуване підприємство – ТОВ «КОНСТАНТА Д» - існує на ринку 17 років; основними видами діяльності підприємства є оптова та роздрібна торгівля продовольчими товарами; на підприємстві торговий асортимент товарів відповідає попиту населення; він постійно змінюється, розширюється, оновлюється і гнучко змінюється залежно від попиту населення; підприємство знаходиться на загальній системі обліку та оподаткування, є платником податку на додану вартість; аналіз господарської діяльності підприємства показав, що воно прибуткове, рентабельне, динамічно розвивається, але при цьому йому бракує ліквідності; основні засоби на підприємстві ТОВ «КОНСТАНТА Д» використовуються ефективно.

З дослідження обліку руху основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д» зроблені наступні висновки:

1. На ТОВ «КОНСТАНТА Д» бухгалтерський облік ведеться відповідно до засад організації, ведення обліку та складання фінансової звітності, які передбачені чинним законодавством України.

2. Основні положення з обліку основних засобів підприємства відображені у Наказі про облікову політику.

3. Первинний облік основних засобів здійснюється з використанням типових форм первинних документів, первісна вартість формується залежно від шляхів надходження об'єктів, облік ведеться у розрізі окремих об'єктів.

4. Синтетичний облік ведеться за рахунком 10 «Основні засоби» до якого відкриті аналітичні рахунки третього та четвертого порядку за інвентарними об'єктами.

5. Амортизація на ТОВ «КОНСТАНТА Д» нараховується на кожний об'єкт основних засобів щомісячно, починаючи з наступного місяця, після введення об'єкта основних засобів в експлуатацію. Для обліку зносу (амортизації) основних засобів на підприємстві використовується рахунок 13 «Знос (амортизація) основних засобів».

6. В сучасних умовах господарювання необхідно приділяти особливу увагу контролю основних засобів, оскільки ефективність використання засобів підприємства є одним із першочергових елементів оцінки виробничого потенціалу підприємства. Головною метою контролю використання основних засобів на підприємстві є формування обліку аналітичної інформації для оцінювання окупності основних засобів з метою розробки раціональної амортизаційної політики оцінки ефективності. Проведена оцінка організації внутрішнього контролю основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д» свідчить про його задовільний стан на підприємстві.

6. В обліку основних засобів на підприємстві, на нашу думку, існує ряд недоліків. В роботі рекомендовані шляхи вирішення зазначених проблем:

1) в обліковій політиці підприємства відсутні деякі елементи щодо об'єктів основних засобів;

– рекомендовано доповнити Наказ про облікову політику підприємства наступними елементами:

а) порядок створення забезпечень на суму зобов'язання щодо вибуття об'єкта основних засобів та відновлення довкілля;

б) підходи до періодичності зарахування сум дооцінки основних засобів до нерозподіленого прибутку;

в) порядок оцінювання необоротних активів та груп вибуття, які більше не визнаються як утримувані для продаж;

г) підходи до віднесення витрат, пов'язаних із поліпшенням об'єкта основних засобів до первісної вартості або витрат звітного періоду;

д) порядок визначення збитків (вигод) від зменшення корисності об'єктів основних засобів.

2) у первинних документах з обліку основних засобів часто не всі реквізити заповнені, значна кількість інвентарних карток мають тільки електронний вигляд; у процесі введення в експлуатацію або у ході ліквідації об'єкта основних засобів не завжди враховуються їх індивідуальні специфічні особливості;

– рекомендовано:

а) ввести до форм № ОЗ-1 та № ОЗ-6 додаткову інформацію: термін корисного використання об'єкту; ліквідаційну вартість; справедливую вартість; вартість, що амортизується; метод амортизації, у разі зміни якого вносити помітки про це, а також суми дооцінки та уцінки об'єкту.

б) посилити контроль за збереженням та використанням основних засобів, а також контроль за документальним оформленням операцій з ними.

3) низька аналітичність рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»;

– рекомендовано: з метою підвищення аналітичності обліку нами запропоновано відкривати до рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» аналітичні рахунки третього порядку за каналами надходження об'єктів основних засобів: створення власними силами (господарським чи підрядним способом); придбання за гроші; безоплатне отримання основних засобів; отримання у вигляді внеску до статутного капіталу; отримання в обмін. Така інформація може бути використана для управління підприємством та для аналізу каналів надходження основних засобів на підприємстві.

4) облік основних засобів на підприємстві автоматизований лише частково, що може визвати деякі неточності в веденні розрахунків;

– рекомендовано: удосконалити автоматизацію облікового процесу на даній ділянці.

Таким чином, основними шляхами вдосконалення організації обліку основних засобів на ТОВ «КОНСТАНТА Д», на нашу думку, повинні бути:

– вибір оптимальної облікової інформації;

- розробка та запровадження удосконалених форм носіїв облікової інформації, найбільш адаптованих до структури, змісту та характеру інформації;
- розробка та запровадження раціональних схем документообігу;
- розробка та запровадження раціональної технології вирішення облікових завдань.

При цьому зазначимо, що основними шляхами вдосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація не лише всіх форм документів та облікових реєстрів, а й методів і способів збирання, обробки й узагальнення облікової інформації на підприємстві, котрі були б адаптованими до сучасних економічних умов.

Запропоновані заходи дозволять підвищити якість обліку основних засобів в ТОВ «КОНСТАНТА Д» через його облікову, аналітичну та контрольну функції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. //В.Г. Андрійчук - 2-е вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ. 2002. — 624 с;
2. Бабіч В. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів: обліковий і податковий аспекти / В. Бабіч // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 8. – С. 10-13.
3. Баранік О. Проблемні питання податкового обліку витрат на ремонт та поліпшення основних засобів / О. Баранік. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2012_12_11_12_kampodilsk/sekcija_
4. Безверхий К.В. Облікові документи як первинна складова обліково-звітної інформації підприємства // Європейський вектор економічного розвитку. – 2013. – № 1(14). – С. 11-18.
5. Бондар О. До питання оцінки основних засобів підприємства в бухгалтерському обліку / О. Бондар// Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 3. – С. 23-28.
6. Білуха М. Т. Курс аудиту. К.: Вища школа, 1999. – 312 с
7. Брік С. В., Пинтя Г. К. Нові підходи до обліку основних засобів та ефективність обліку основних засобів у сучасних умовах / С. В. Брік, Г. К. Пинтя // Вісник НТУ «ХП». - 2016.- № 13 (1185). - С.76 -78
8. Бурова Т. Експрес-аудит необоротних активів підприємства / Т. Бунда // Науковий Вісник МНУ ім. В. О. Сухомлинського. – Економічні науки. – 2016. - № 1 (6). – С. 33-38
9. Бутинець Т.А. Основні засоби: точка зору економіста / Т.А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – С. 22-36.
10. Бутинець Т.А. Внутрішній аудит основних засобів: виявлення типових порушень в обліку / Т.А. Бутинець // Проблеми теорії та методології

бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2014. – Вип. 3. – С. 3-12.

11. Візіренко С.В. Аудит операцій з обліку рухомого складу підприємства / Ю.П. Доненко, С.В. Візіренко // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 2 (27) – С. 215-220.

12. Венжега Д.І. Особливості організації внутрішнього контролю в управлінні витратами підприємства [Електронний ресурс] / Д.І. Венжега // Інноваційна економіка. – 2012. – №10 [36]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_10/295.pdf

13. Воськало Н.М. Особливості відображення в обліку та звітності інформації про необоротні активи / Н.м. Воськало // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2015. – Вип. 1 (2). – С. 317 – 320.

14. Гордієнко Н.І. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник у 2 частинах. Частина 1/ Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, М.Ю. Карпенко – Харків: ХНАМГ, 2015. – 163 с.

15. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р., № 436-IV // ВВР України. – 2003. – №№ 18, 19–20, 21–22. – Ст. 144

16. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування / С.М. Гречко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – № 3(21). – Ч. 2. – С. 23–31.

17. Дерун І. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління необоротними активами : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Дерун Іван Анатолійович. – Київ, 2015. – 192 с.

18. Єлісеєва О.К. Методи оцінки основних засобів в умовах законодавчих змін: вітчизняний та зарубіжний досвід / О.К. Єлісеєва, А.М. Яресько // Економічний форум. – 2017. - №1. – С.223 - 229

19. Жадан Т.А. Економічна сутність основних засобів підприємства: обліковий аспект / Т.А. Жадан, Н.В. Лозова // Миколаївський національний

університет імені В.О. Сухомлинського. Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. - №8. – С. 1112 – 1116.

20. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2005. – 714 с

21. Закон України від 17 липня 2015 року № 655-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України, щодо зменшення податкового тиску на платників податку». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/655-19>

22. Закон України від 22.04.1993 р. № 3126-XII «Про аудиторську діяльність»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

23. Закон України від 16.07.1999 №996–XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

24. Зверяков, М. І. У пошуках виходу з кризи [Текст] / М. І. Зверяков // Економіка України. — 2013. — № 8(621). — С. 4–21.

25. Зверяков М.И. Теоретические проблемы формирования национальной экономической системы: монография / М.И. Зверяков. – Одесса: Астропринт, 2012. – 352 с.

26. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Міністерством фінансів України від 30.11.1999 р. за № 291: [за станом на 10.01.2012 р.]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

27. Кафка С.М. Методичні підходи до обліку операцій з надходження необоротних активів / С.М. Кафка, О.С. Степанюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 797. – С. 225–234.

28. Кириченко Є.О. Організація обліку основних засобів на підприємстві / Є.О. Кириченко // Управління розвитком. – 2014. - №9. – С. 61 - 63

29. Клементьєва О. Ю. Внутрішній фінансовий контроль при реалізації

інвестиційних проектів на малих підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2015/10.pdf

30. Коваленко О.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства / О.В. Коваленко, І.В. Громова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – Вип. 7. – С. 20–27

31. Ковтун Т. В. Система внутрішнього контролю як невід’ємний елемент операційної системи підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>

32. Коментар до П(С)БО 28 ”Зменшення корисності активів” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/komentar-do-p-s-bo-28-zmenshennya-korisnosti-aktiviv.html>

33. Крышкин О. В. Настольная книга по внутреннему аудиту. Риски и бизнес-процессы. / ООО «АЛЬПИНА ПАБЛИШЕР», 2013. – 477 с.

34. Кубік В. Д. Моделювання як метод формування облікової політики підприємства / В. Д. Кубік // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – Т. 14. – Вип. 2 (30). – 2015. – С. 171-184

33. Лист ДФС від 28.10.2015 №22779/6/99-95-42-03-15 , щодо коригування фінансового результату до оподаткування на суму витрат на поліпшення (ремонт) орендованого об’єкта основних засобів у разі дострокового розірвання договору оренди. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih>

34. Лучко М. Р. Контроль у державному секторі економіки: навч. посіб. / М. Р. Лучко, Н. М. Зорій, Н. М. Хорунжак; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 285 с

35. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии / К. Маркс ; пер. И. И. Скворцова-Степанова. – М. : Политиздат, 1974. – Т. 2. – 648 с

36. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html

37. Милль Дж. С. Основы политической экономии. Т. 1 / Дж. Милль. – М. : Прогресс, 1980. – 493 с

38. Наказ Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 року № 561 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8199/8200/461727/>
39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 73 від 7 лютого 2013 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
40. Наумчук О. А. Основні засоби: методика обліку і формування облікової політики: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О. А. Наумчук. – Л., 2005. – 20 с.
41. Небава М. І., Адлер О. О., Лесько О. Й. Економіка та організація діяльності підприємства. – В.: ВНТУ, 2011. – 317 с
42. Облікова політика підприємства : навч. посіб. / Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна, С. Ю. Іванюк. – Київ : Центр учб. літ., 2015. – 312 с
43. Осіпчук Г.С. Система первинного обліку амортизації як джерела відтворення основних засобів підприємства // Вісник ЖНАЕУ. – 2011. – № 1, т. 2. – С. 343-355.
44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Міністерством фінансів України 30 лист. 1999 р.: [за станом на 10 січня 2012 р.] [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>
45. Пиріжок Є.С. Поняття «основні засоби» та канали їх вибуття на підприємстві / Є.С. Пиріжок, Н.Т. Кулікова // Міжнародний збірник наукових праць «Проблеми теорій та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу». – 2011. – Випуск 2 (20). – С. 397–405.
46. Пирог О. В. Детермінація основних засобів підприємства в умовах інвестиційного розвитку / О.В. Пирог, Х.П. Стельмах Х. П. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/33815/1/33-240-250.pdf>

47. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 « Основні засоби», затв. наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92, зі змінами та доповненнями від 3 вересня 2012 р. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0288-00>.
49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затв. Наказом Мінфіну від 24.12.2004 р. №817 - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dtkt.com.ua/show/1cid062.html>
50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств" затв. Наказом Мінфіну від 07.07.1999 р. № 163 - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>
51. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: навч. посіб. / С. Ф. Покропивний. – К.: КНЕУ, 2006. – 528 с.
52. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39 (Редакція від 19.08.2014 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.-rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
53. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995р. № 352 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN321.html
54. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання [Електронний ресурс]: затв. Наказом Мін-ва фінансів України від 13.09.2016 р. № 818. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>.
55. Радіонова Н.Й. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку і контролю основних засобів / Н.Й. Радіонова, Л.М. Ременюк. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/75.pdf
56. Рікардо Д. Начала политической экономии и податного обложения / Д. Рікардо. – М. – Л. : Госиздат, 1929. – 428.

57. Самбурська Н. І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі підприємств водопровідно-каналізаційного господарства): монографія / Н. І. Самбурська. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2015. – с. 289.
58. Сафронська І.М. Сутність та завдання обліку основних засобів / І.М. Сафронська, Г.Є. Бєсєдина, Т.В. Ковальова // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 2(2). – С. 245–251.
59. Сміт А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Сміт ; пер. с англ. Е. М. Май- борода ; отв. ред. Л. И. Абалкин. – М. : Наука, 1993. – 570 с
60. Смержанюк. Т. П., Шрам Т. В., Труш В. Є. Внутрішній контроль в процесі управління виробництвом. – Київ: Кондор, 2009. – 275 с
61. Степаненко О.І. Теоретично-практичні підходи до процесу документування облікової інформації про основні засоби підприємства: сучасність та перспективи розвитку / О.І. Степаненко, Я.Г. Чернишенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2015. - Випуск 15. Частина 3. - С.155-161
62. Стригуль Л. С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві/ Л. С. Стригуль, А. С. Тімонова // Вісник НТУ «ХП». - 2014. - № 32 (1075). – С. 48 – 51
63. Щирська О. В. Облік і внутрішній контроль амортизації основних засобів: теорія і методологія: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» / Щирська Ольга Василівна; Національна академія статистики, обліку та аудиту. – Київ, 2013. – 20 с.
64. Шматковська Т.О. Раціоналізація організації облікового процесу операцій з основними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві // Науковий вісник Східноєвропейського національного

університету імені Лесі Українки, серія: Економічні науки. – 2013. – № 5(254). – С. 124-129

65. Яворська А.О. Теоретичні засади організації обліку основних засобів / А.О. Яворська // Журнал «Науковий огляд». – 2015. - № 10 (20). – с. 1 – 7.

66. Яловега Л.В. Облік витрат на ремонт та поліпшення основних засобів : бухгалтерський і податковий аспект / Л.В. Яловега. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe

67. Яременко Л.М. Теоретичні підходи до сутності та класифікації основних засобів / Л.М. Яременко // Економічний вісник університету. – 2015. - Випуск № 27/1. – С. 144 – 148.

68. Яцунська О. С. Класифікація основних засобів в процесі реформування вітчизняного обліку. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/589/>

69. Яцунська О. С. Облік основних засобів за стадіями життєвого циклу : монографія / О. С. Яцунська. – Херсон : ФОП Грінь Д.С., 2017. – 188 с.

70. Odunayo Henry Adewale The concept of internal control system: theoretical aspect. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zurnalai.vu.lt/files/journals/37/articles/890/public/142-152.pdf>